

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **ELKO COMPUTERS TRADE, s.r.o.**, so sídlom v Žiline, Hálkova 12, IČO: 36 434 647, proti žalovanej **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, so sídlom v Bratislave - Záhorská Bystrica, Bratislavská 1/a, IČO: 31 444 873, **o ochranu dobrého mena, dôstojnosti a dobrej povesti**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 14 C 157/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline a a dovolaní Ing..Š. Č., bývajúceho v Ž. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. augusta 2012 sp .zn.6 Co 91/2012, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2010, sp.zn. 9 Co 73/2010 **z a s t a v u j e .**

Dovolanie Ing..Š. Č. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. augusta 2012 sp.zn. 6 Co 91/2012 **o d m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 24. novembra 2009, č.k. 14 C 157/2008-103 zamietol návrh žalobkyne, ktorým sa domáhala, aby súd žalovanej uložil povinnosť bezodplatne poskytnúť žalobkyni vysielačací čas v dĺžke najmenej troch minút a uverejniť jej spot bez cenzúry. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala, že by došlo k porušeniu jej práva na ochranu dobrého mena, súkromia alebo iných obdobných osobnostných práv. Zároveň uložil žalobkyni povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 870,04 € na účet jej právneho zástupcu.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 31. mája 2010, sp.zn. 9 Co 73/2010 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 O.s.p. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania v súlade s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala v mene žalobkyne dovolanie. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho i prvostupňového súdu a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedla, že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom, resp. zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že rozhodol bez nariadenia pojednávania, čím uprel žalobkyni právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Namietala tiež, že odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s jej tvrdeniami uvedenými v odvolaní a vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pred rozhodnutím o dovolaní vrátil vec súdu prvého stupňa ako predčasne predloženú (č.l. 187). Dospel k záveru, že súd prvého stupňa síce uznesením zo 6. októbra 2010 a ďalšou výzvou z 2. decembra 2010 odstraňoval nedostatky dovolania, obe výzvy však boli nesprávne zaslané a doručené spoločníkovi žalobkyne Ing..Š. Č., ktorého plná moc na zastupovanie žalobkyne zanikla najneskôr právoplatnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, t.j. 30. augusta 2010. Považoval za potrebné doručiť výzvu na odstránenie nedostatkov tohto dovolania v zmysle § 241 ods. 1 a 4 O.s.p. priamo žalobkyni s upozornením na povinnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia v dovolacom konaní. Zároveň mal súd žalobkyňu vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie v súlade s § 12 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) a poučiť ju o procesných dôsledkoch jeho nezaplatenia podľa § 10 ods. 1 citovaného zákona.

V zmysle pokynu dovolacieho súdu Okresný súd Žilina opätovne uznesením z 20. októbra 2011, č.k. 14 C 157/2008-190 vyzval žalobkyňu, aby v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy doručila súdu plnomocenstvo oprávňujúce advokáta na jej zastupovanie v dovolacom konaní s poučením o následku zastavenia dovolacieho konania v prípade nepredloženia predmetného plnomocenstva. Zároveň ju poučil o možnosti požiadať súd o ustanovenie zástupcu podľa § 30 O.s.p. v znení účinnom v čase vydania uznesenia (t.j. do 31. decembra 2011) a o procesných následkoch, t.j. zastavení. Podľa doručienky pripojenej

k čl. 192 spisu bolo predmetné uznesenie spolu s výzvou na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 530 € z 21. októbra 2011 (vyrubeného podľa položky 7b písm. b/ sadzobníka k zákonu o súdnych poplatkoch v spojení s § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch) doručené žalobkyňi 14. novembra 2011.

Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa na obidve výzvy súdu nereagovala a súdny poplatok za dovolanie v stanovenej lehote nezaplatila, Okresný súd Žilina uznesením z 30. novembra 2011, č.k. 14 C 157/2008-195 zastavil dovolacie konanie v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch.

Predmetné uznesenie napadol bez predloženia plnomocenstva Ing..Š. Č. odvolaním, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením z 31. augusta 2012, sp.zn. 6 Co 91/2012 tak, že odvolacie konanie zastavil podľa § 104 ods. 2 O.s.p. a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa v konaní nie je zastúpená advokátom, ani nepreukázala, že by označený zástupca žalobkyne bol advokátom alebo mal právnické vzdelanie. V priebehu odvolacieho konania žalobkyňu výzvami z 10. apríla 2012, z 29. mája 2012 a z 2. júla 2012 opakovane vyzval na doplnenie plnej moci pre tohto zástupcu v dovolacom konaní. Z obsahu oznámenia Ing..Š. Č. z 27. júna 2012 je zrejмый jeho odmietavý postoj odstrániť vady konania v zmysle poučenia súdu, nakoľko tvrdil, že „si zákonnú povinnosť v zmysle § 24 O.s.p. splnil ešte v roku 2009, kedy bolo do spisu predložené písomné plnomocenstvo s úradne overeným podpisom zmocniteľa, ktoré nebolo nikdy odvolané a nikdy nebolo vydané ďalšie plnomocenstvo“. Z dôvodu, že posledná výzva bola žalobkyňi doručená 25. júla 2012, ale tá požadovanú plnú moc v stanovenej lehote nepredložila, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 vetá prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie podpísané „splnomocnencom“ Ing..Š. Č., v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie a všetky predchádzajúce rozhodnutia súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu vydané v tejto veci zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Namietala, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia a nesprávneho procesného postupu súdov došlo k porušeniu jej práva na prejednanie veci zákonným sudcom garantovaného čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a následne i k porušeniu práva podľa

čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Prípustnosť dovolania odvodila z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., nakoľko jej mala byť postupom súdov odopretá možnosť uplatnenia ústavných práv.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať. Zistil, že tieto podmienky nie sú splnené.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 2 O.s.p., ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 241 ods. 1 O.s.p., v dovolaní sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda, prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáha. Dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Ustanovenie § 241 ods. 1 druhej vety O.s.p. zakotvuje vzhľadom k zvýšenej odbornej náročnosti dovolacieho konania tzv. povinné zastúpenie dovolateľa profesijným advokátom, ktorého účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc, aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 241 ods. 1 a 2 O.s.p. a aby dovolací súd tak mohol rozhodnúť bez zbytočných priťahov. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. je ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky.

Právnické vzdelanie je potrebné preukázať predložením fotokópie vysokoškolského diplomu osvedčujúceho dosiahnutie vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte v Slovenskej republike. V prípade, že dovolateľ sám nemá právnické vzdelanie, je možné nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa

v dovolacom konaní odstrániť i tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu (advokáta) a k dovolaniu pripojí jeho splnomocnenie na zastupovanie. Ak tak neurobí, a to ani na výzvu súdu, a zástupca mu nebude pridelený ani v zmysle § 30 O.s.p. v platnom znení, súd dovolacie konanie zastaví (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2013 sp.zn. 4 Cdo 203/2013 a z 13. marca 2014 sp.zn. 5 ECdo 29/2014).

Nedostatok podmienky povinného právneho zastúpenia žalobkyne v dovolacom konaní bolo možné odstrániť len tým, že by si zvolila kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojila splnomocnenie na jej zastupovanie. V prejednávanej veci dovolateľka na opakované výzvy súdu nereagovala a neprejavila vážny záujem na odstránení tejto vady konania. Nepreukázala, že by Ing..Š. Č. označený ako „splnomocnenec“, prostredníctvom ktorého boli podávané opravné prostriedky a ostatné písomnosti v konaní, bol osobou oprávnenou za ňu konať v tomto dovolacom konaní, nakoľko nie je advokátom ani nemá právnické vzdelanie predpokladané ustanovením § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. Zo spisu tiež vyplýva, že napriek poučeniu nepožiadala o ustanovenie advokáta v zmysle § 30 O.s.p.

V dôsledku toho, že žalobkyňa nerešpektovala výzvy súdu a neodstránila nedostatok osobitnej podmienky dovolacieho konania, t.j. nedostatok právneho zastúpenia (§ 241 ods. 1 O.s.p.), Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2010 sp.zn. 9 Co 73/2010 podľa § 243c O.s.p. v spojení s § 104 ods. 2 O.s.p. zastavil.

Dovolací súd dospel k ďalej k záveru, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu z 31. augusta 2010 sp.zn. 6 Co 91/2012 je potrebné odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou s poukazom na § 243c O. s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., nakoľko Ing..Š. Č. nebol účastníkom tak odvolacieho, ako aj dovolacieho konania.

Žalobkyňa z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej dovolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania žalovanej (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky ale žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože jej žiadne trovy tohto konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. októbra 2014

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová